Klinika úrazové chirurgie FN Brno
přednosta doc. Mašek

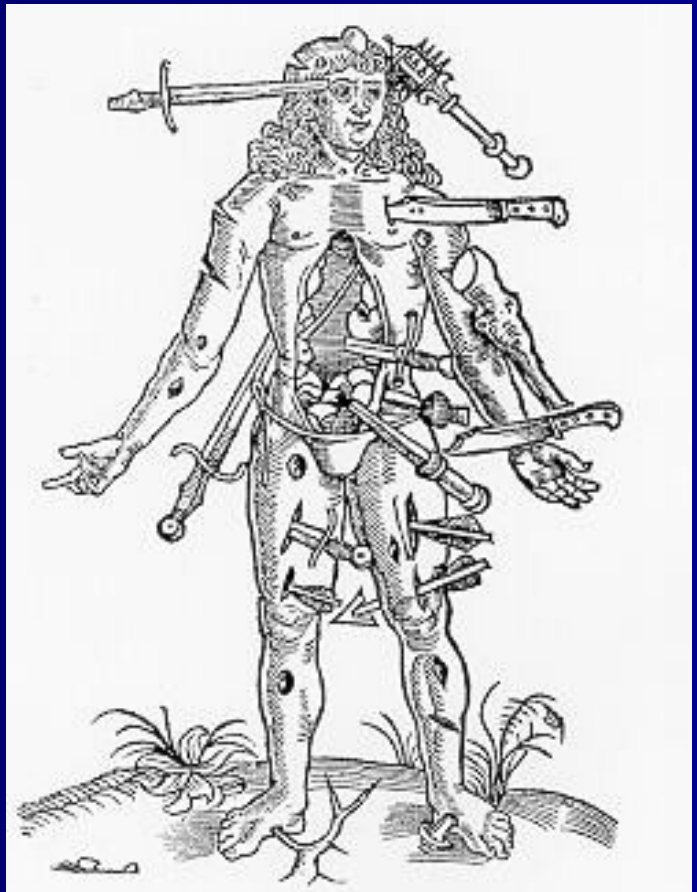

Fig. 2. Wundenmann aus „Eyn gut artzney“ ca. 1525.

Poranění šlach, vazů, kloubů

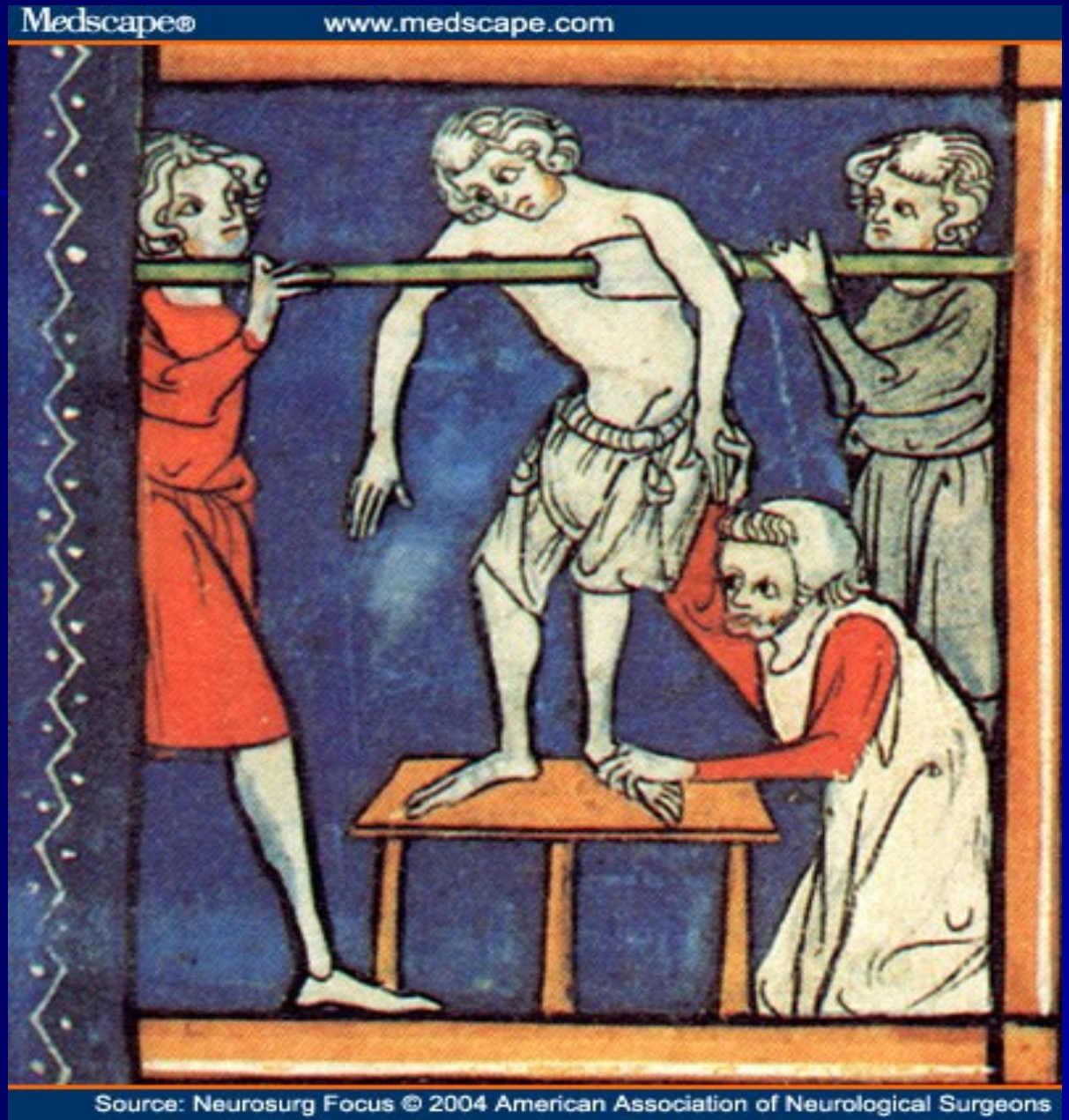

Luxace

Změna tvaru kloubu (hlavice je mimo jamku)
omezení pohybu v kloubu
„pérovitý" odpor při pokusu o pohyb

Je možno se pokusit o repozici:
luxace ramenního kloubu či dolní čelisti -
pokud hrozí nebezpečí z prodlení
a ovládáme repoziční manévr

Luxace článků prstů, luxace patelly –
je to jednoduché, zde však nehrozí nebezpečí
z prodlení

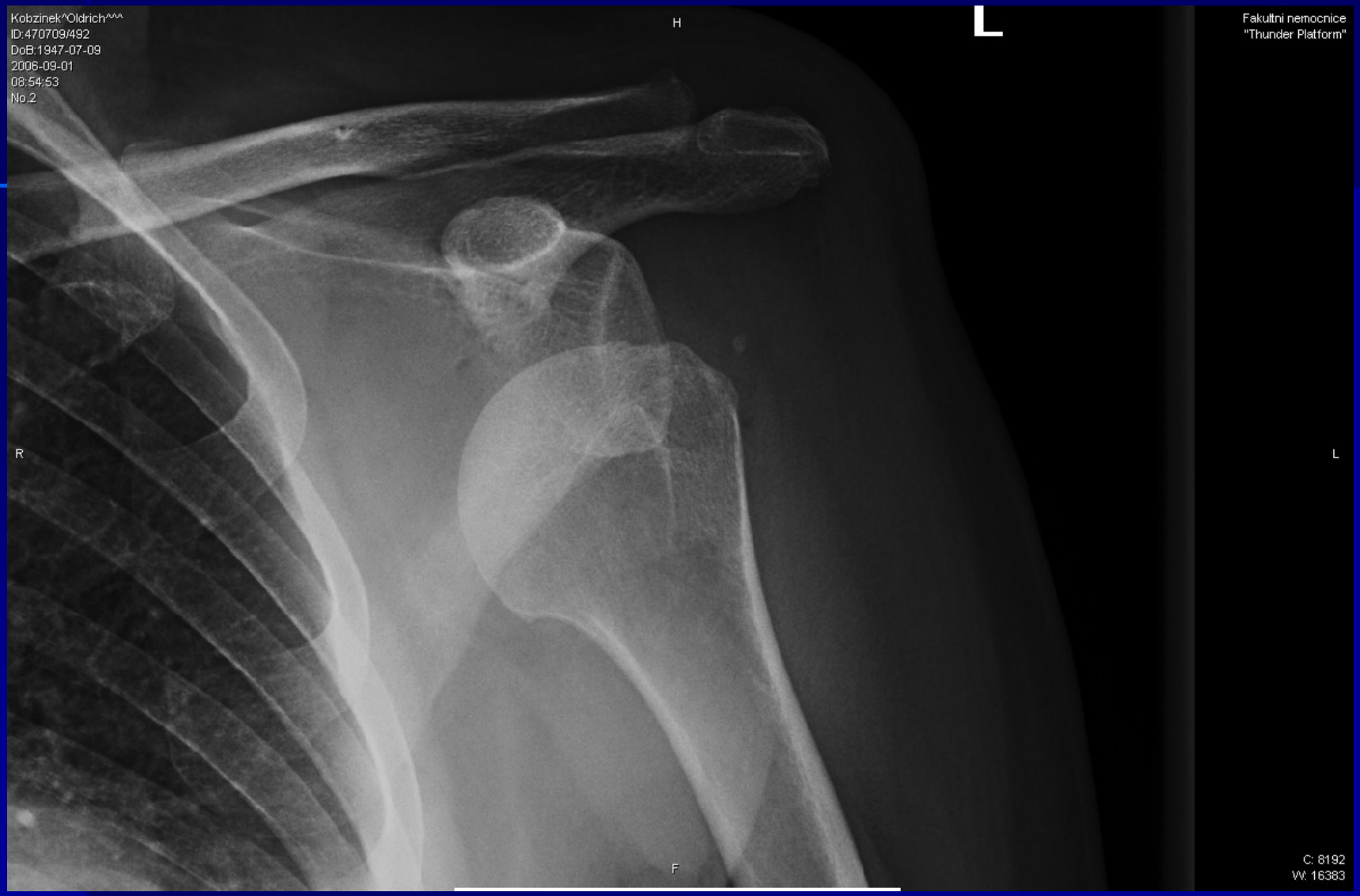
Kobzinek^Oldrich^^^
ID:470709/492
DoB:1947-07-09
2006-09-01
08:54:53
No.2
H
L
Fakultni nemocnice
"Thunder Platform"
R
L
F
C: 8192
W: 16383

Následky luxace

- poranění kloubního pouzdra
- ruptura zesilujících vazů
- luxace šlach
- poškození chrupavky
- útlak nervově-cévního svazku
- doprovodná zlomenina při úrazu či repozici

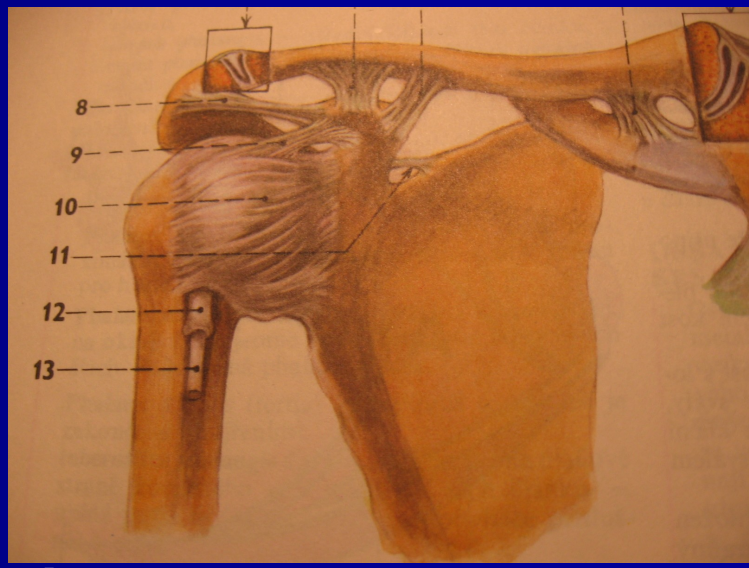

Četnost luxací

- až 90% tvoří luxace ramene
- luxace článků prstů
- luxace patelly
- luxace kyčle
- luxace karpu – perilunátní
- luxace nohy- talu - subtalární
- luxace nohy při zlomeninách kotníků

CR/1/1
AP
KOTNIK
Nemocnice Ivancice,p.o.
Dvorak^Zdenek
5507211556
1955/7/21
51Y M
RDO6174451
2007/4/14
18:39:46
L
Pixel size: 0.115 mm
W: 4096 L: 2048

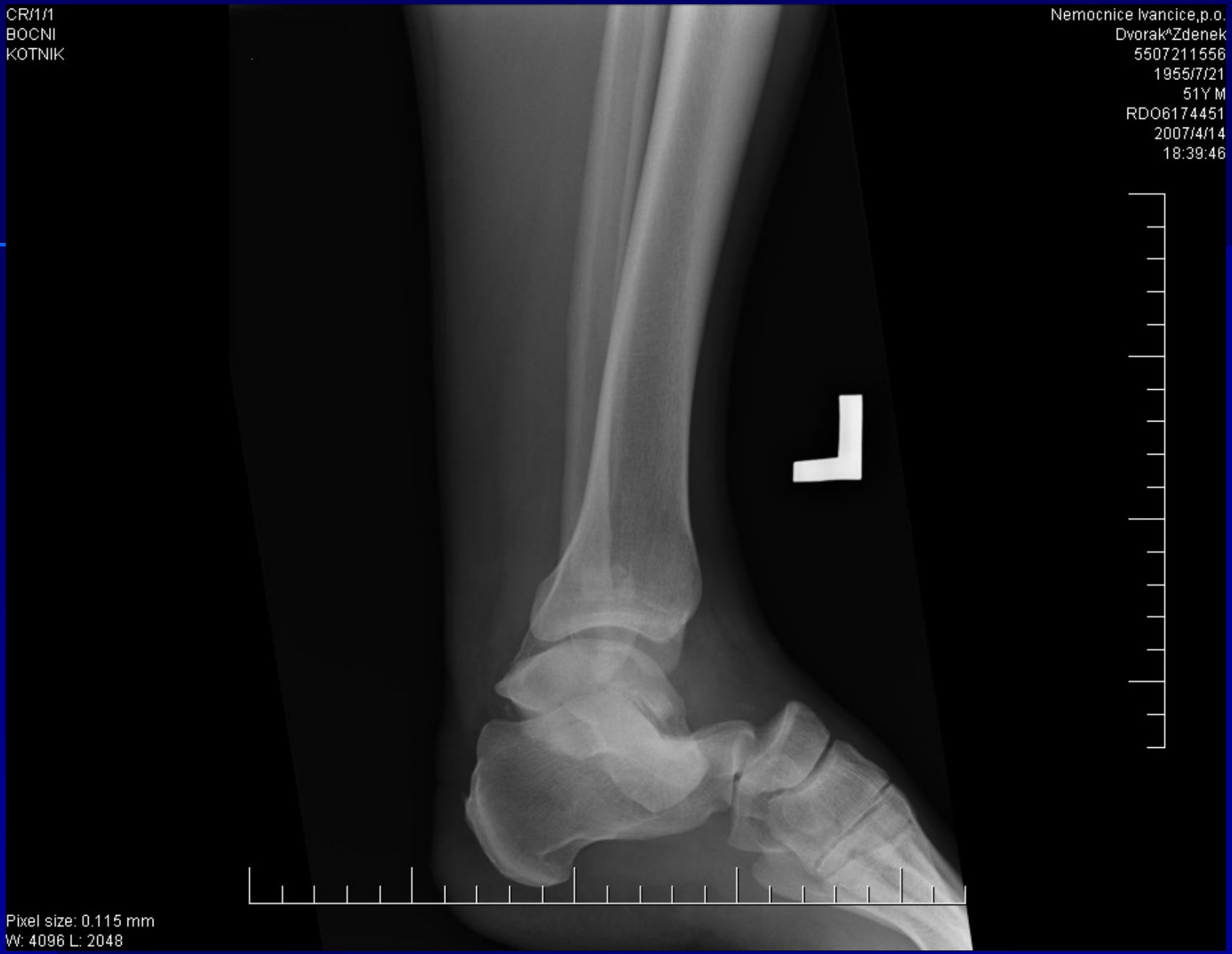
CR/1/1
BOCNI
KOTNIK
Nemocnice Ivancice,p.o.
Dvorak^Zdenek
5507211556
1955/7/21
51Y M
RDO6174451
2007/4/14
18:39:46
Pixel size: 0.115 mm
W: 4096 L: 2048

Diagnostika

- klinické vyšetření – cave pulsace na periferii + cítivost !
- RTG 2 projekce
- následně CT, MR, USG,EMG, artrografie, artroskopie – i řešení komplikací či následků

Léčba

- repozice bez anestezie (rameno, mandibula, hlezno , patella)
- repozice v LA (články prstů, luxační zlomeniny v oblasti karpu)
- repozice v CA (kyčel, koleno , perilunátní luxace karpu, luxace v oblasti nohy)
- operační (otevřená) repozice – v případě neúspěchu zavřené repozice

Doléčení

- znehybnění končetiny(sádra, orteza, bandáž) na 2-4 týdny
- ledování kloubu, analgetika
- řízená rehabilitace – prevence zatuhnutí kloubu

Poranění ramene

- Luxatio humeroscapularis
- 80-90 % všech luxací
- dělení luxací : první, recidivující, habituální

- dělení dle dislokace: subkorakoidální (přední), axilární(dolní), zadní

- mechanizmus: pád na rameno, na extend. HK, abdukční a zevně rotační postavení

Další typy luxace

- **Luxatio acromioclavicularis**
  Klasifikace dle Tossyho/dle Rockwooda – dle rozsahu postižení vazů
- Dg: klinické vyšetření – „příznak klávesy“, rtg vyšetření
- Th.: konzervativně
  operačně- cerkláž, steh vazů
- **Luxatio sternoclavicularis**
- Klasifikace: presternální, suprasternální, retrosternální
- Dg.: klinicky, rtg
- Th.: konzervativně
- operačně – PDS stuha/dlažka/cerkláž

Akromioklavikulární luxace

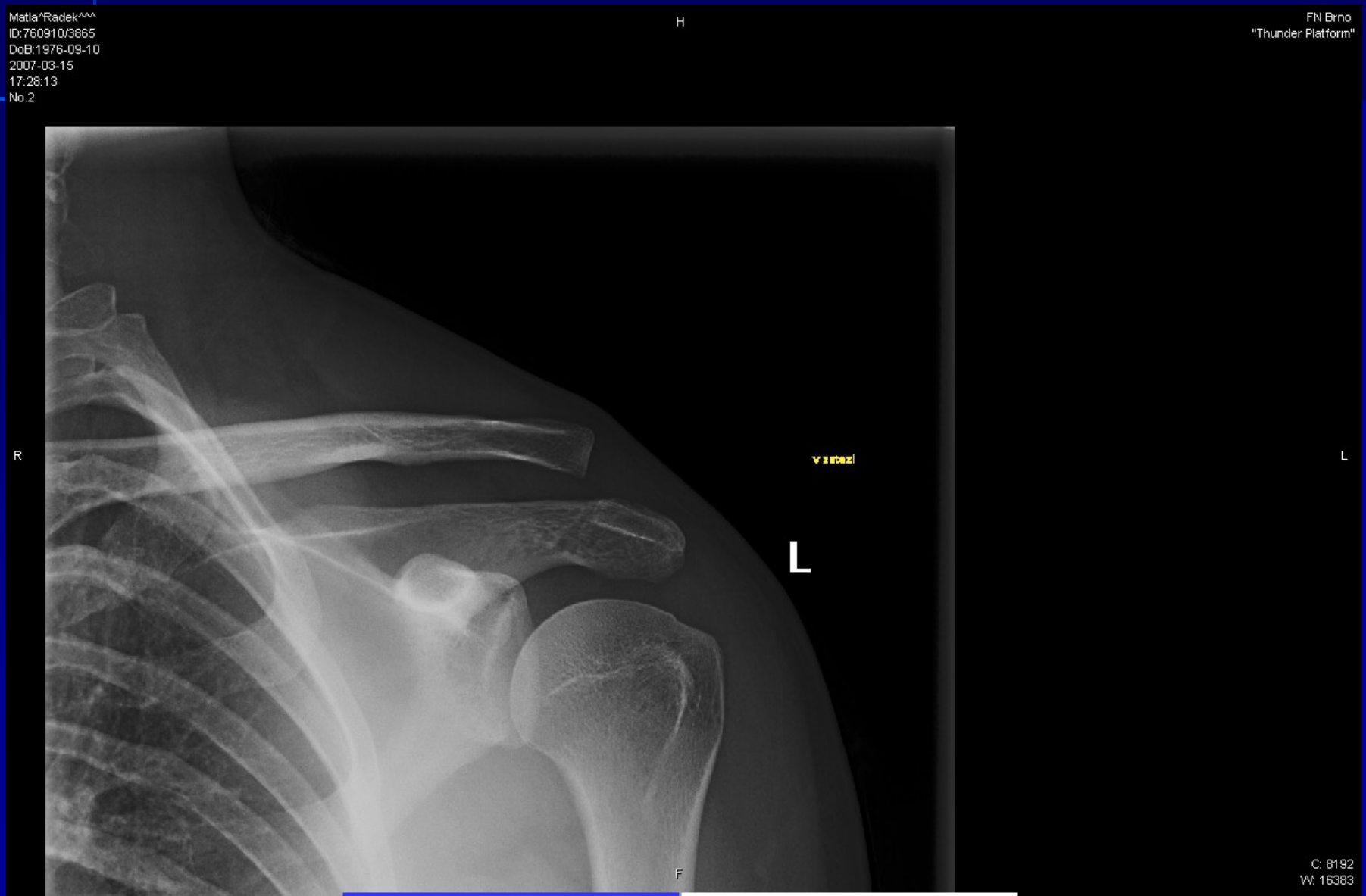

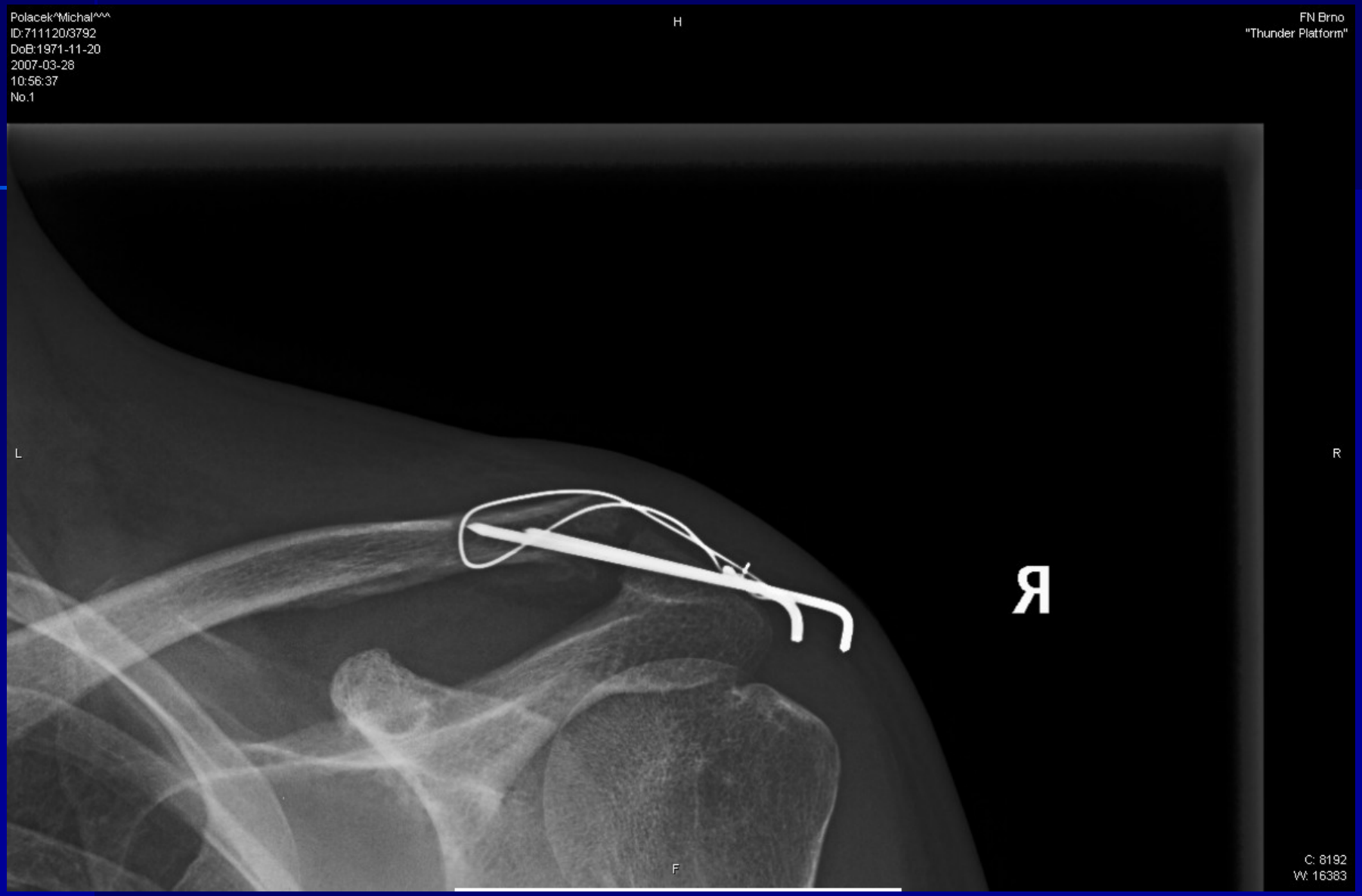
Polacek^Michal^^^
ID:711120/3792
DoB:1971-11-20
2007-03-28
10:56:37
No.1
H
FN Brno
"Thunder Platform"
L
R
Я
F
C: 8192
W: 16383

Luxace loketního kloubu

- Mechanizmus: pád na extendovanou končetinu
- Současné poranění kl. pouzdra a kolaterálních vazů
- Dg: klinicky
  RTG
- Th: konzervativně –
  zavřená repozice a fixace
  operačně –
  při nestabilitě

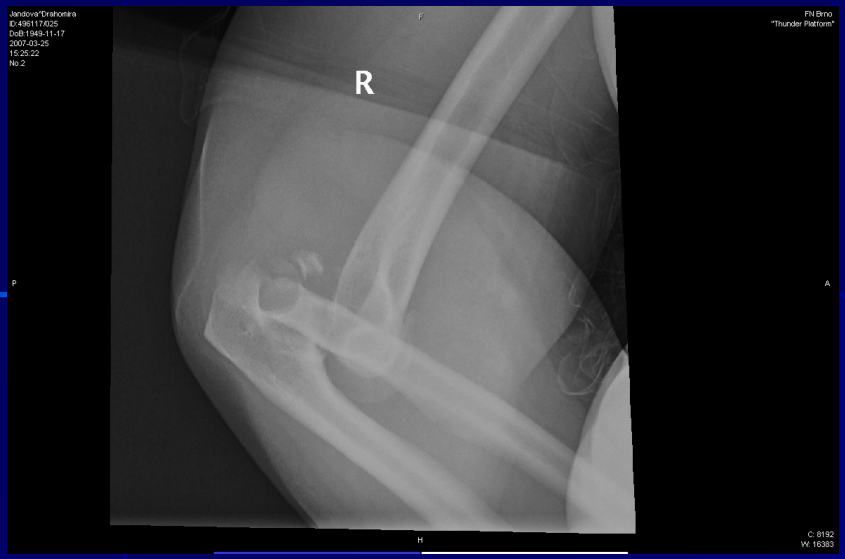
Jandova^Drahomira
ID:496117.025
DoB:1949-11-17
2007-03-25
15:25:22
No:2
FN Brno
"Thunder Platform"
R
P
A
H
C: 8192
W: 16383

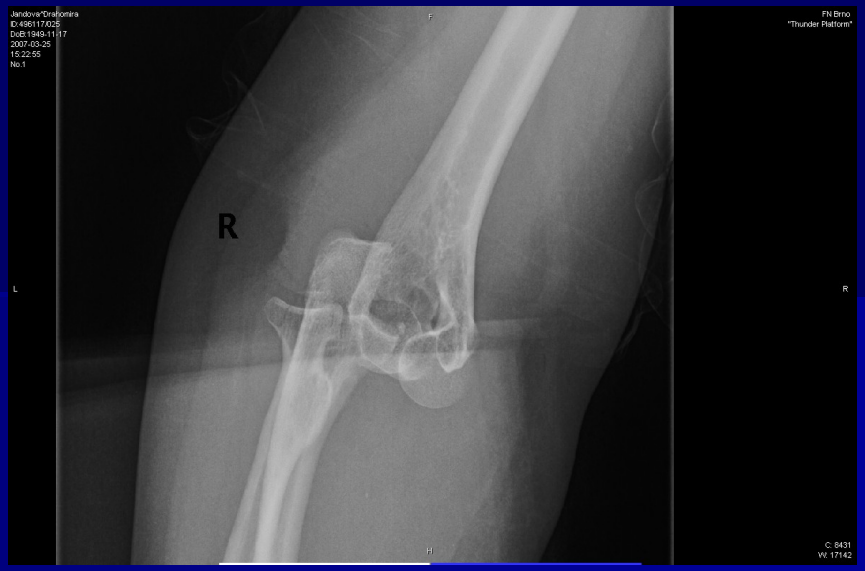
Jandova^Drahomira
ID:496117.025
DoB:1949-11-17
2007-03-25
15:22:55
No:1
FN Brno
"Thunder Platform"
R
L
R
H
C: 8431
W: 17142

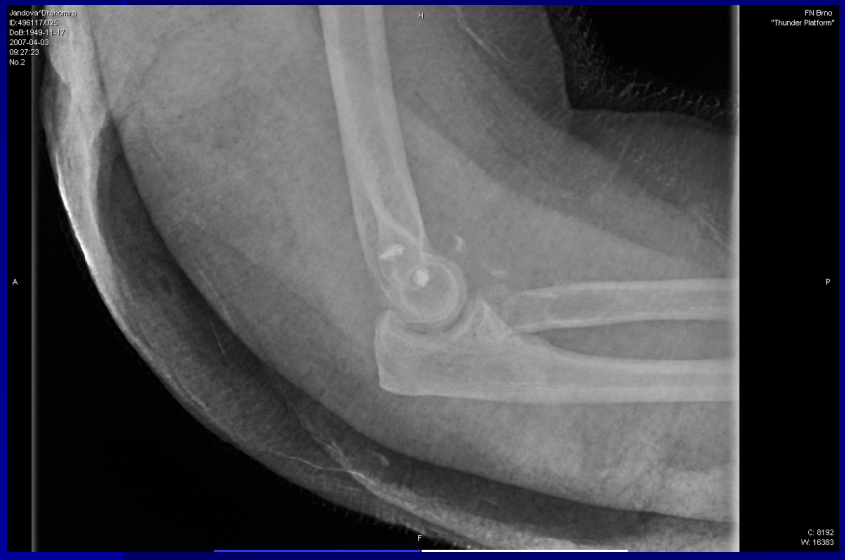
Jandova^Drahomira
ID:496117.025
DoB:1949-11-17
2007-04-03
09:27:29
No:2
FN Brno
"Thunder Platform"
A
P
F
C: 8192
W: 16383

Jandova^Drahomira
ID:496117.025
DoB:1949-11-17
2007-04-03
09:26:12
No:1
FN Brno
"Thunder Platform"
F
H
L
C: 8192
W: 16383

Poranění vazů

- většinou nepřímý mechanismus
- doprovází luxace, subluxace
- klinicky : otok, hematom, bolest, omezení funkce kloubu, výpotek
- nejčastěji vazy kolena, hlezna, klíčku

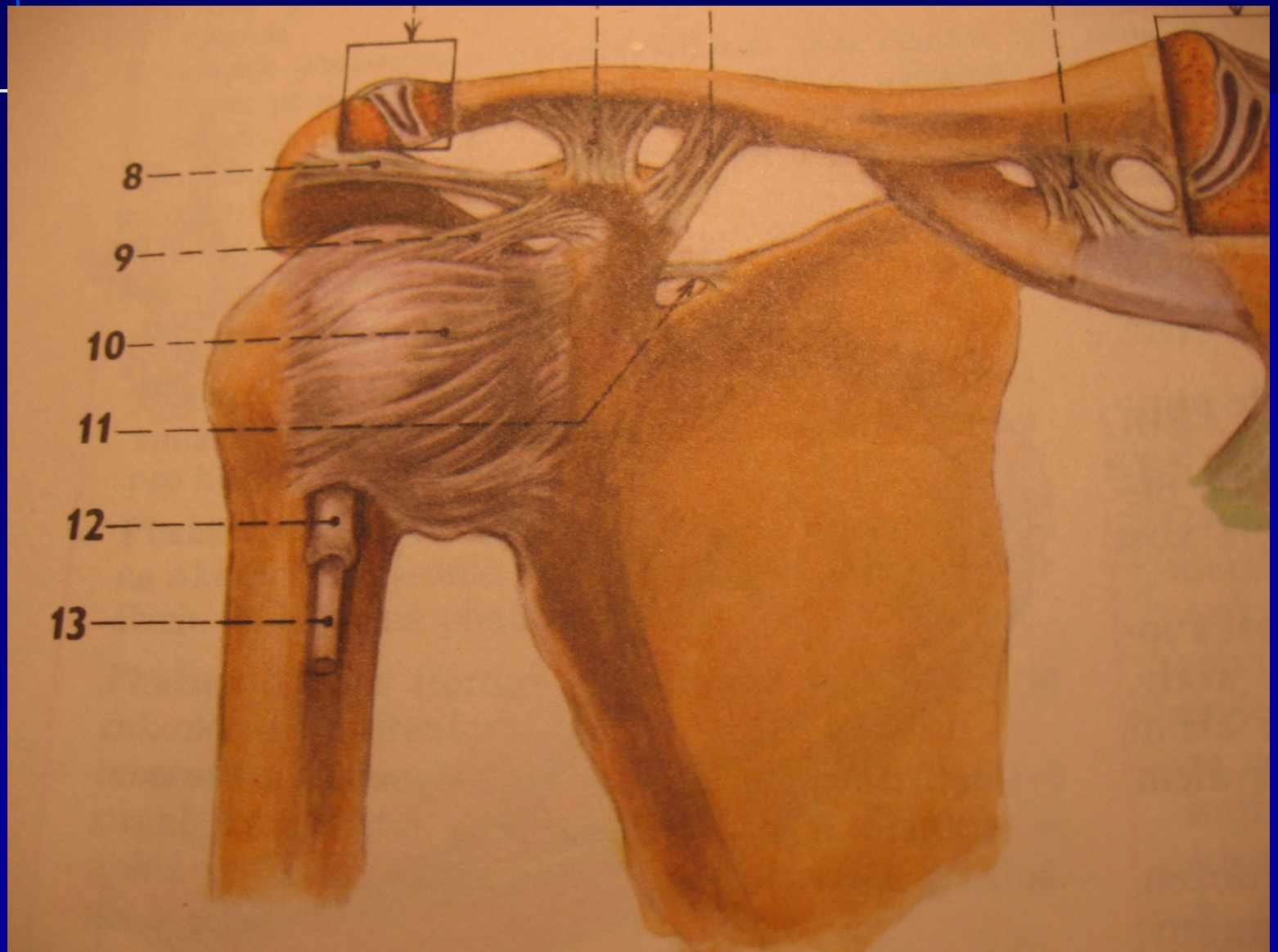
8
9
10
11
12
13

Diagnostika

- klinicky – nestabilita kloubu
- na RTG – nepřímé známky poranění
- USG vyšetření kloubů
- magnetická rezonance
- artroskopie

Poranění vazů hlezna

- Poranění jednotlivých vazů – v pořadí:
  - lig. talofibulare anterius
  - lig. calcaneofibulare
- - lig. talofibulare posterius

Klasifikace distense vazu
parciální ruptura
totální ruptura

Ostatní vazy vzácně. Lig.deltoideum součástí zlomeniny hlezna

Ruptura předního tibiofibulárního vazu

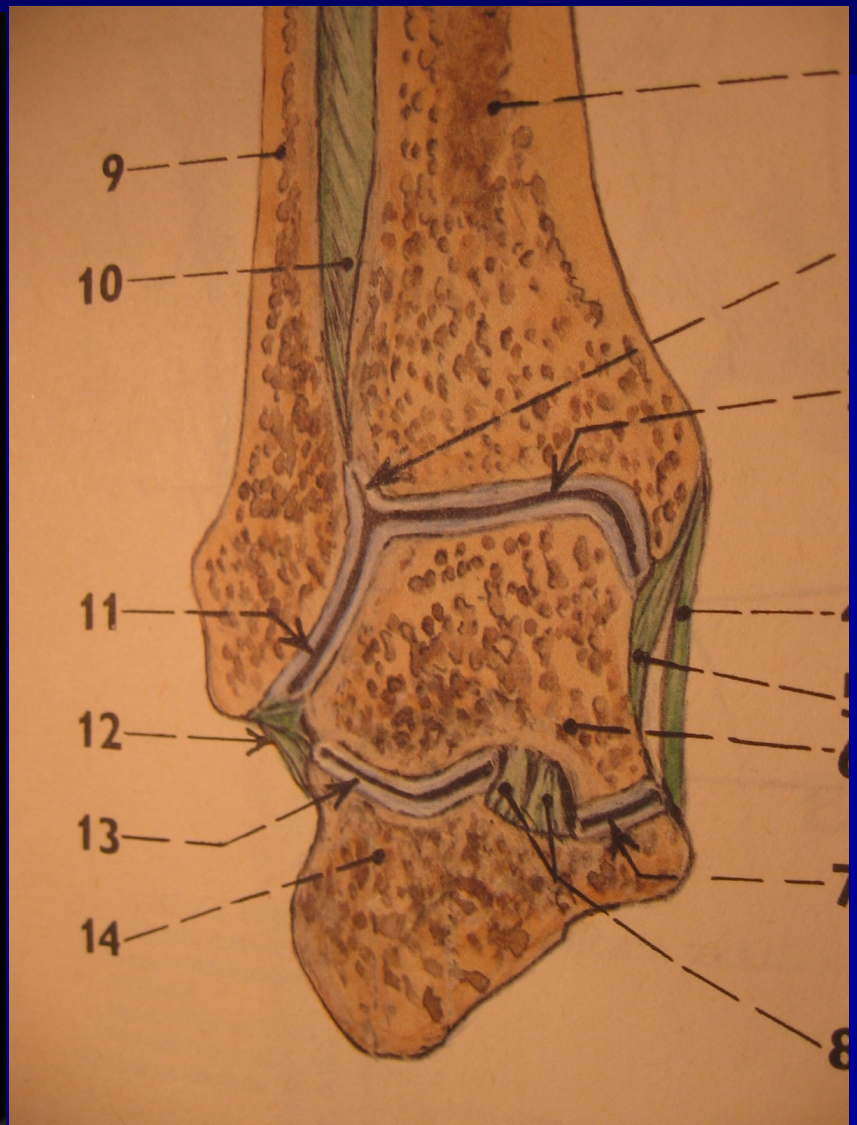

Artroskopický nález poranění vazů hlezna

Léčba

- konzervativní : znehybnění sádrou, plastovou fixací, ortezou,Vaco-ped
- operační : sešití vazu + sádra
- náhrada vazu - skřížené vazy v koleni

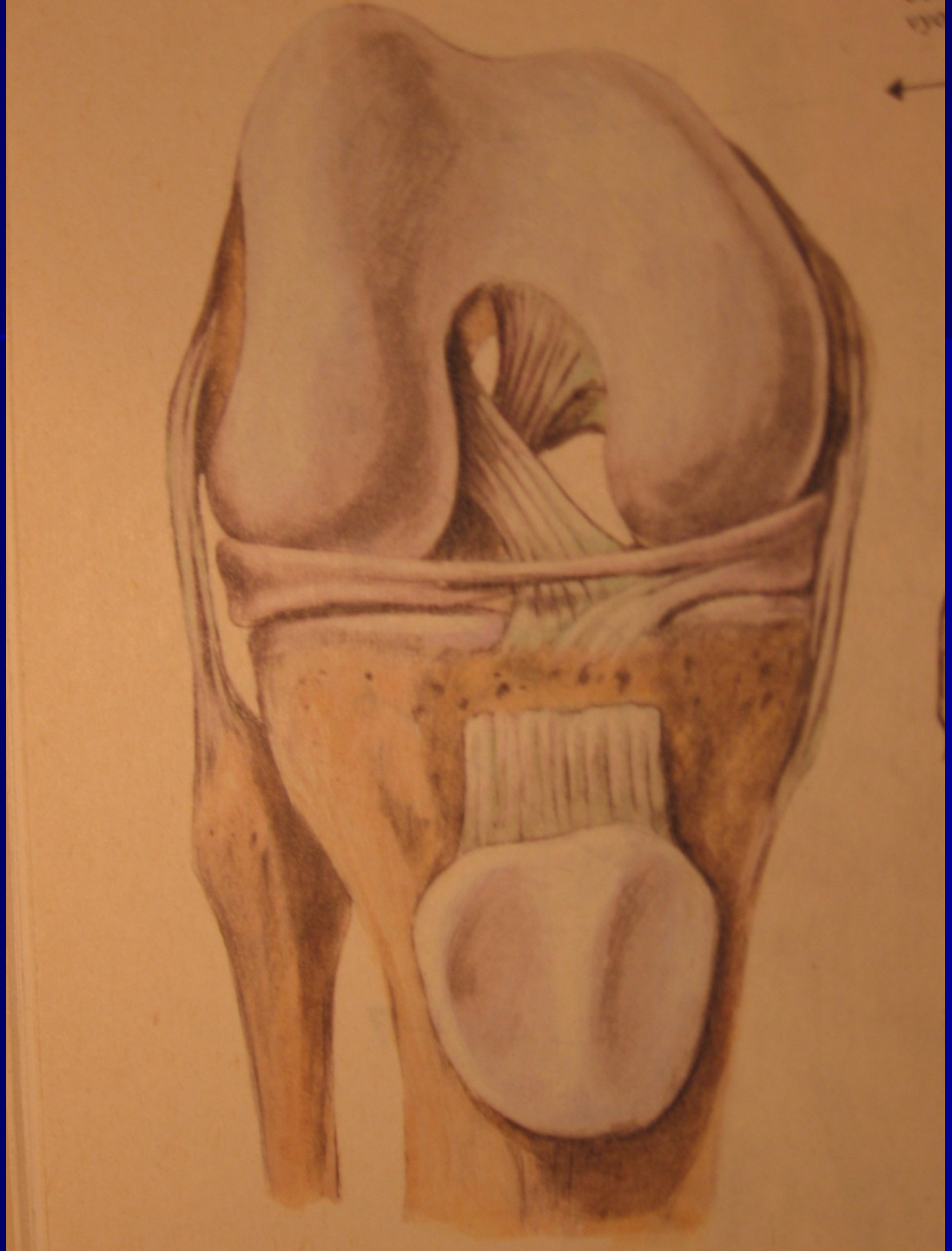

Otevřená luxace kolena

Po oper. revisi, zevní fixátor

Následky

- omezení plného rozsahu pohybu
- přetrvávající bolesti
- nestabilita kloubu při nesprávném léčení

Poranění šlach

- následek tupého či ostrého poranění
- výpadek funkce postiženého svalu
- bolest, otok, deformita
- diagnostika – klinický nález, výjimečně USG vyšetření (neúplná rpt. Achillovy šlachy)

Ostré poranění - discise

- nejčastěji poraněny šlach rukou,prstů
- často postihují mladé pacienty
- retrakce konců šlach daleko od rány
- často sdruženy s dalším poškozením
  (cévy, nervy)
- vhodná péče specialistů- plastických chirurgů

Terapie

- vybavení a úprava šlach. pahýlu
  (nalezení z pomocné incize)
  technika stehu – Kessler, Bunnell,
- sutura – primární do 2 dnů,
  odložená do 2 týdnů,
  časná sekund. 2-5t, sek sutura
- rehabilitace : časná dle Kleinerta
  odložená rhb

Tupé poranění – ruptura

- většinou již degenerovaná šlacha
- často jen malé násilí, většinou sport
- Achillova šlacha
- šlacha dlouhé hlavy bicepsu
- ligamentum patellae

Ruptura šlachy dlouhé hlavy bicepsu

- proximální či distální část
- postihuje převážně muže
- profesní zatížení, sport /anabolika/
- defigurace bicepsu, hematom
- nevelké oslabení funkce
- operace dle věku a zátěže (ruptura distálního úponu se operuje vždy)

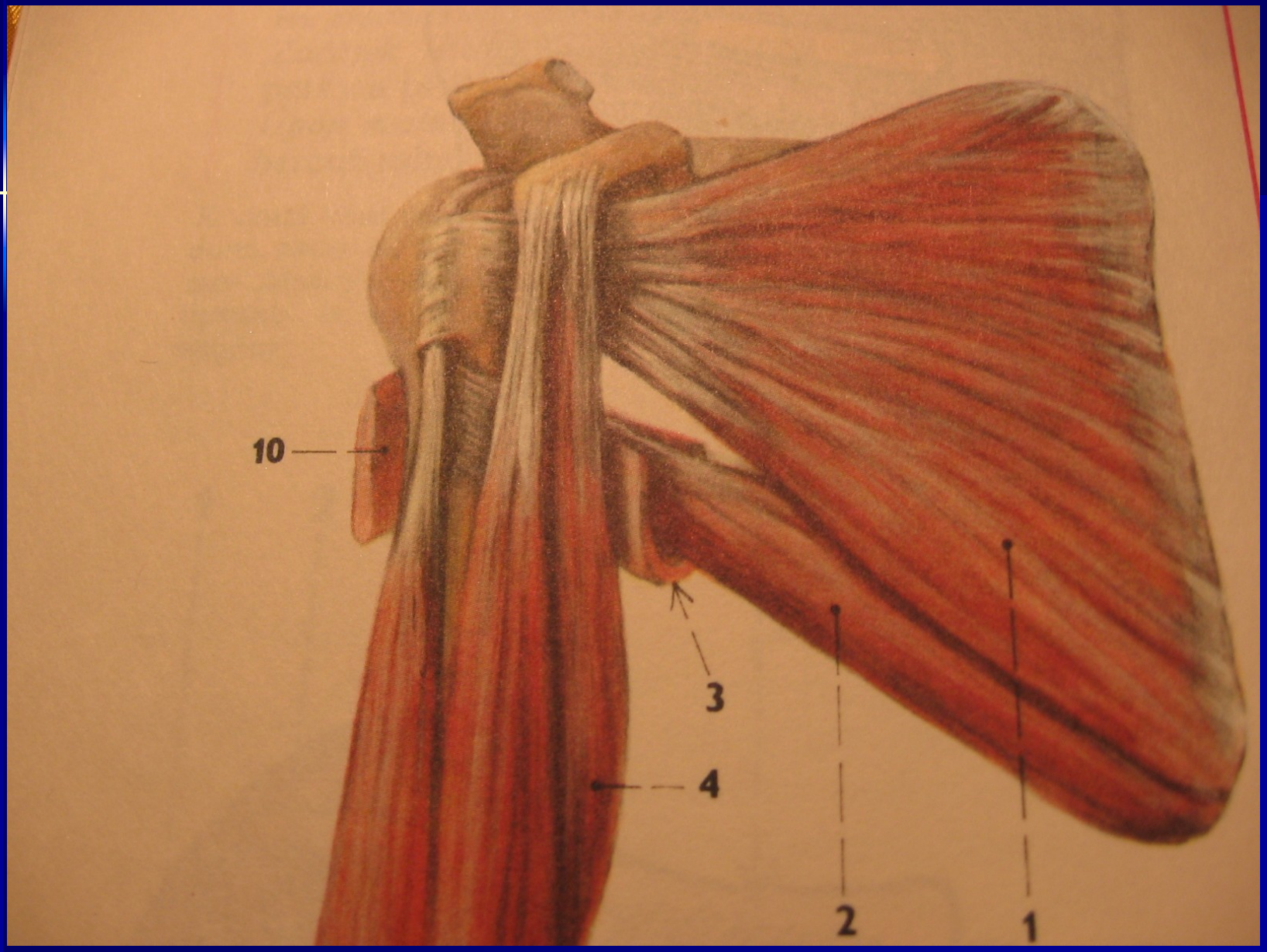
10
3
4
2
1

Ruptura Achillovy šlachy

- nejsilnější šlacha těla
- praská 4-6 cm nad úponem na patní kost
- Thomson. test, výpadek stoje na špici
- někdy USG vyšetření
- operační léčení ve většině případů
- lze léčit i konzervativně

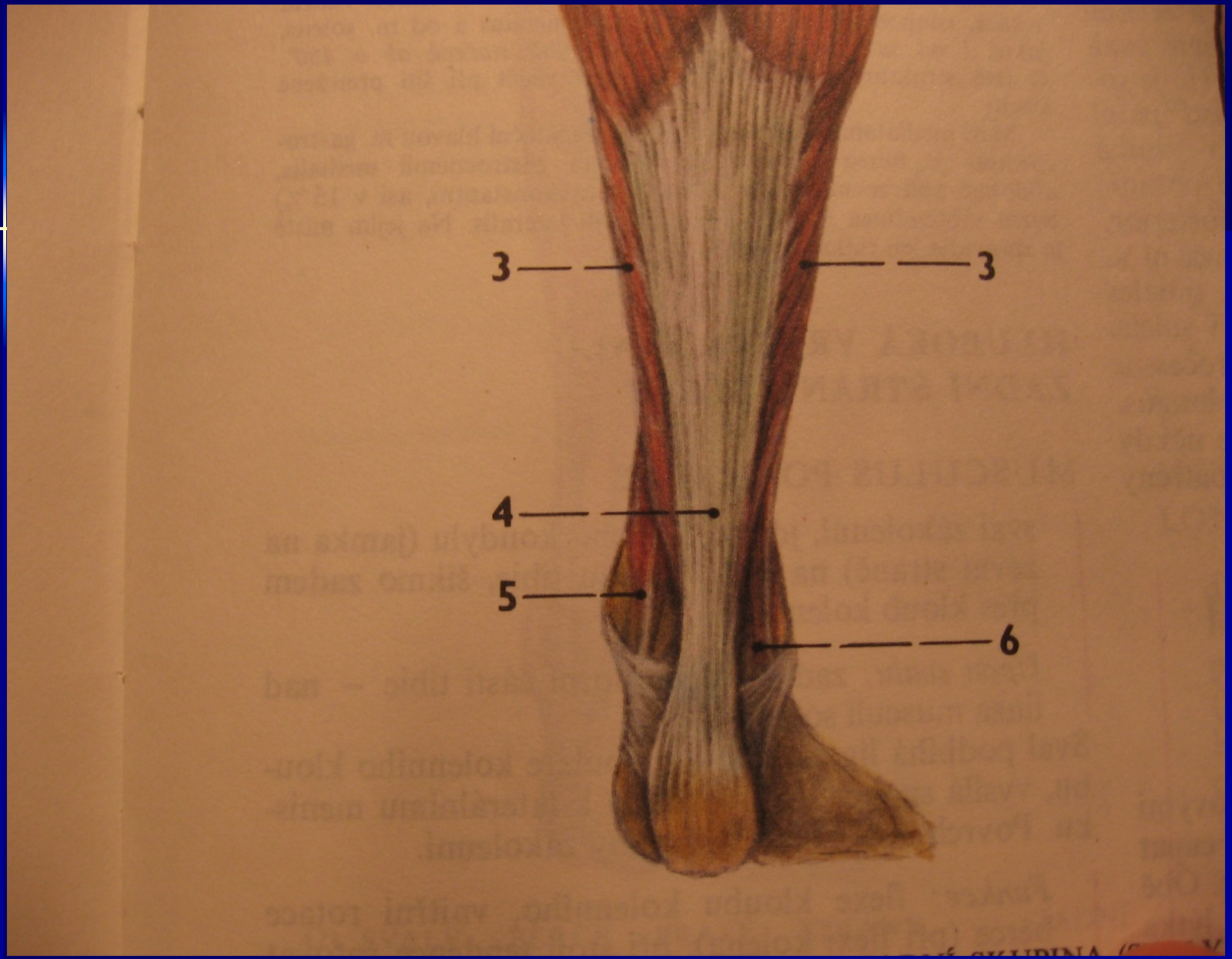
3
3
4
5
6

Arm/beyn abschneyden hat sein kunst/
Vertreyben sant Anthonien prunst.

Gehört auch nicht eim yeden zů/
Erschickt sich dann wie ich yhm thů.